

Výzva sdružení Arnika a zástupců samospráv ministru průmyslu a obchodu
Ing. Martinu Kocourkovi

**NEOMEZUJTE DOSTUPNOST INFORMACÍ O ÚNICÍCH A
PŘENOSECH ŠKODLIVÝCH LÁTEK -
ZACHOVEJTE SOUČASNÝ INTEGROVANÝ REGISTR
ZNEČIŠŤOVÁNÍ. EVROPSKÝ REGISTR (EPRTR) NÁM
NESTAČÍ!**

Vážený pane ministře,

žádáme Vás, abyste zachoval počet ohlašovaných látek i rozsah ohlašovatelů v Integrovaném registru znečišťování (IRZ) ve stávajícím stavu.

Již sedmým rokem zpřístupňuje Integrovaný registr znečišťování (IRZ) veřejnosti, státní správě a samosprávě podrobné informace o tom, kolik toxických látek ročně vypouští konkrétní průmyslový či zemědělský provoz do ovzduší, vody a půdy a jaké látky předává dále v odpadech a odpadních vodách. Tyto informace jsou velmi specifické a nelze je mnohdy dohledat z jiných zdrojů. V mnoha regionech pomohl vypátrat původce i rozsah znečištění právě IRZ. Samotné ohlašovatele motivuje ke snižování znečištění.

Nyní se ale opět objevily snahy Ministerstva průmyslu a obchodu rozsah informací v registru omezit, a to omezit rozsah znečišťovatelů a zrušit povinnost ohlašovat informace o přenosech látek odpady. Celkově by tak mohlo ze stávajících 1507 průmyslových a zemědělských podniků celé ČR zůstat v registru jen 569. Rozsah IRZ by měl být takto zredukován na úroveň Evropského registru úniků a přenosů znečišťujících látek (EPRTR). Ohlašovací povinnost by tak měly v zásadě provozy, které už sledovány jsou v procesu integrovaného povolování (IPPC). IRZ, který vznikl dříve než EPRTR, má také pro ČR větší vypovídající hodnotu a je tak kvalitnější informační zdroj. Navržené opatření by tak znamenalo výrazný krok zpátky pro českou environmentální legislativu.

**Jako občané a zastupitelé samospráv nemůžeme s touto redukcí informací o zdraví škodlivých látkách souhlasit, proto žádáme Vás, pane ministře, potažmo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, abyste přehodnotili požadavek na zrušení § 3 odst. 2 zákona č. 25/2008 Sb., kterým se zřizuje IRZ, tzn. nerušili vymezení dalších ohlašujících subjektů neuvedených v příloze I nařízení o E PRTR a zároveň nerušili ohlašovací povinnost pro látky v přenosech v odpadech stanovené přílohou č. 2 nařízení vlády č. 145/2008 Sb., ani tuto ohlašovací povinnost neomezovali na pouhých 10 látek v přenosech v odpadech.
Proč nesouhlasit s navrženými změnami Integrovaného registru znečišťování?**

Evropský registr (E-PRTR) nemůže být pro české podmínky dostačující, protože:

- *neumožňuje na rozdíl od českého IRZ sledování pohybů chemických látek v odpadech, ale spokojuje se s celkovým množstvím produkovaných nebezpečných odpadů jednotlivými provozy, přestože toto číslo v podstatě vypovídá velice málo o celkové nebezpečnosti těchto odpadů;*

- *styren a formaldehyd se v e-PRTR nesledují. Do IRZ však v roce 2009 tyto látky ohlašovalo 67 (styren) a 28 (formaldehyd) podniků. Formaldehyd je Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny IARC klasifikován jako prokazatelný karcinogen a styren jako látka potenciálně karcinogenní.*
- *povinnost hlásit pouze pro vymezené obory průmyslové činnosti (podobně jako to dělá IPPC) je nedostatečná. Významní znečišťovatelé látkami, které jsou či mohou být například karcinogenní anebo jinak škodlivé lidskému zdraví, jsou často i provozy, na které se nevztahuje povinnost podstoupit proces integrovaného povolování, při aplikaci E-PRTR namísto IRZ tak dochází k redukci informací o velkých znečišťovateli karcinogenními látkami;*
- *veřejnost by přišla o informace od více než 860 podniků, z různých krajů ČR, kterých by se tak ohlašovací povinnost netýkala. Například ve Zlínském kraji by se veřejnost nedozvěděla o tom, jaké konkrétní látky vypouští devět z deseti největších znečišťovatelů karcinogenními a potenciálně karcinogenními látkami*

Nesouhlasíme se zrušením ohlašovací povinnosti v přenosech v odpadech, ani se zachováním ohlašovací povinnosti pro pouhých 10 látek, neboť:

- *omezením by z registru zmizelo 62 látek a 240 podniků z různých krajů ČR.*
- *zruší-li se či omezí ohlašovací povinnosti pro znečišťující látky v odpadech, ztratí se informace o potenciálním nebezpečí pro životní prostředí, jakým jsou např. nové zátěže (potenciální nové zátěže po roce 1989), riziko havarijní - vyplavení podniku při povodních apod. O tyto důležité informace přijde nejen veřejnost, ale i státní správa a samospráva z okolí, kde se s těmito odpady nakládá.*
- *ohlašování chemických látek v odpadech je důležité také z hlediska sledování, jak jsou naplňovány mezinárodní úmluvy anebo strategie na úrovni EU;*
- *nikde jinde než v IRZ nejsou centrálně shromažďovány údaje o množství chemických látek v odpadech.*
- *ohlašováním přenosů chemických látek v odpadech většinou nevzniká povinnost nových měření. Chemické složení odpadů musí být známo kvůli potřebám zařízení na zneškodnění odpadů, ne kvůli IRZ.*

Podnikatelskému sektoru IRZ rozhodně neškodí a nekomplikuje práci, naopak firmám přináší úspory a rozvoj. Různé podniky na základě IRZ zlepšily své technologie, aniž by je k tomu někdo nutil, a získaly tak výhodu na trhu - mají vylepšené technologické postupy.

I my souhlasíme s omezením byrokracie pro podniky, zároveň ale nepodceňujeme riziko vlivu chemických látek na lidské zdraví, na které nás může upozornit právě IRZ nynějšího rozsahu.

Předem děkujeme, že výše uvedené argumenty zvážíte.

Tato výzva vznikla dne 15.7. 2011

K výzvě se připojili:

Ing. Ondřej Velek, předseda výboru pro životní prostředí ZMČ Praha 5, jeden z iniciátorů IRZ (člen pracovní skupiny, která IRZ zaváděla)

Jiří Jirásek, zastupitel a radní obce Žacléř

Ing. Ondřej Feber, starosta obce Stonava

Ing. Jan Lipner, starosta obce Horní Suchá

Mgr. David Hejneš, starosta Žabně